18 nov 2018

Omvändelse, Tro Och Efterföljelse I Andens Kraft

Det första och det sista som Jesus sa

Predikan i Betelkyrkan Jönåker

Omvänd er och tro evangelium (Mark 1:15)

När den helige Ande kommer över er, skall ni få kraft och bli mina vittnen (Apg 1:8)

Bibeltexter

Sedan Johannes hade blivit fängslad, kom Jesus till Galileen och predikade Guds evangelium. Han sade: "Tiden är fullbordad och Guds rike är nu här. Omvänd er och tro evangelium!" När han gick längs Galileiska sjön, fick han se Simon och hans bror Andreas kasta ut nät i sjön, för de var fiskare. Jesus sade till dem: "Följ mig, så skall jag göra er till människofiskare." Genast lämnade de näten och följde honom. Då han kom lite längre fram, fick han se Jakob, Sebedeus son, och hans bror Johannes, där de satt i båten och gjorde i ordning sina nät. Strax kallade han på dem, och de lämnade sin far Sebedeus och hans daglönare kvar i båten och följde Jesus. (Markusevangeliet 1:14-20)

När de nu var samlade frågade de honom: "Herre, är tiden nu inne för dig att återupprätta riket åt Israel?" Han svarade dem: "Det är inte er sak att veta vilka tider eller stunder som Fadern i sin makt har fastställt. Men när den helige Ande kommer över er, skall ni få kraft och bli mina vittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns." Då han hade sagt detta, såg de hur han lyftes upp, och ett moln tog honom ur deras åsyn. Medan de såg mot himlen dit han for upp, se, då stod två män i vita kläder hos dem. Och de sade: "Ni män från Galileen, varför står ni och ser mot himlen? Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen, han skall komma igen på samma sätt som ni har sett honom fara upp till himlen." (Apostlagärningarna 1:6-11)

Inledning

Första gången du träffade en intressant person lade du säkert extra märke till vad vederbörande sade eller gjorde. Säkert också om du träffade en person och visste att det var absolut sista gången ni sågs. Texterna vi läst idag handlar om vad Markusevangeliet och Apostlagärningarna menar att Jesus sa allra först när han trädde fram i Galileen och började predika, och det han sa allra sist innan han for upp till himlen. Jag vill hävda att det allra första och allra sista Jesus sade är av mycket stor betydelse för oss. På något sätt formar Jesu första och sista ord ett slags *inclusio*[1] till hela hans uppdrag som världens Frälsare.

Bakgrunden till Markus-texten är att strax innan har Jesus blivit döpt av Johannes Döparen i Jordan, därefter har han förts av Anden ut i öknen för att sättas på prov av djävulen, och nu kommer han till Galileen strax efter att Johannes Döparen satts i fängelse och börjar predika.

Bakgrunden till Apostlagärningarna-texten är att Jesu försoningsverk på Golgata nu är utfört, han har uppstått ur graven och visat sig för sina lärjungar under 40 dagar och talat med dem om Guds rike. Lukas säger i sitt evangelium[2] säger att han förde dem ut till Betania — vilket ligger på andra sidan Olivberget från Jerusalem sett — där han välsignade dem och for sedan upp till himlen. Änglarna som omnämns i texten knyter ihop säcken med att påpeka att Jesus skall komma tillbaka på samma sätt som han farit upp till himlen.

Vi fortsätter idag vår serie kring de tio viktigaste bibelställena, och är nu framme vid sjätte tillfället och har då två dessa texter att förhålla oss till. Vi ska titta på vad de betyder var för sig och hur de relaterar till varandra.

Slutligen skall vi be om att vi får vara med om just det som Jesus talar om i de här texterna: *Omvändelse, Tro och Efterföljelse i Andens kraft* — vilket är dagens rubrik.

---

[1] I bibliska studier är *inclusio* en litterär enhet baserad på en koncentrisk princip, och är även känd som en parentes eller en kuvertstruktur, som skapar en ram genom att placera liknande material i början och slutet av en sektion […] Syftet med ett inclusio kan vara strukturellt - för att förbereda läsaren till ett särskilt viktigt tema - eller så kan det tjäna till att visa hur materialet inom inklusionen hänför sig till inklusionen själv. *Från engelska Wikipedia 2018-11-15, fritt översatt till svenska*: https://en.wikipedia.org/wiki/Inclusio

[2] Lukas anses ha skrivit både Lukasevangeliet och Apostlagärningarna.

Predikan

Markus-texten. Vi tittar först på texten från Markusevangeliet och ser vad vi kan lära oss av den. Här befinner vi oss i en vardaglig situation på stranden till Galileiska sjön.

1. **Jesus kom till Galileen**. Notera här att när Jesus skulle börja sin gärning så *kom* han först. Det kan tyckas vara en obetydlig detalj, men det bildar en viktig del i det ”inclusio” vi idag försöker förstå. När Jesus anlände påbörjades något. Hel Guds frälsningsplan är inrymd i två av Jesu ankomster.
2. **Motiveringen till Jesu förkunnelse**: *Tiden är fullbordad och Guds rike är nu här*. Man kan säga att Jesus säger: nu är det dags! Nu börjar en ny tid. Det dags att bli frälst, Guds rike är tillgängligt för alla som vill ta emot det.
3. **Jesu tre imperativ** till sin samtid: omvändelse, tro, efterföljelse

   3.1. *Omvänd er*. Ser man på hela Bibelns ser man att två viktiga ord som används för omvändelse är hebreiskans *shoob* och grekiskans *metaneo*: *Shoob* betyder att vända tillbaka, vända om, se t.ex. Jesaja 6:10 *Metaneo* betyder att ändra uppfattning, tänka annorlunda, ompröva, ångra, och det är detta ord Jesus använder här. När en människa skall bli en verklig kristen är det viktigt att hon verkligen blir omvänd, och inte bara antar en tro rent intellektuellt: att hon vänder om och *ändrar uppfattning* och omprövar sitt liv inför Gud.

   3.2. *Tro evangelium*. Evangeliet är det glada budskapet som Jesus predikade och som sedan fullbordades när Jesus dog och uppstod för våra synder. Jesus uppmanar oss här att tro på det. Och att tro på det i betydelsen *lita på det*. Bilden av en hängbro över en oöverstiglig ravin hjälper oss här: för att ta sig över till andra sidan räcker det inte med att tro att hängbron finns, utan man måste våga ställa sig på den och gå i riktning mot andra sidan. Likaså är det med tro i Nya testamentet: att tro på Gud är inte endast att tro att Gud finns, utan att lita på Gud i allt, och först och främst i den bemärkelsen att jag litar på att Jesus burit mina synder på Golgata och jag genom honom kan få ett evigt liv.

   3.3. *Följ mig* (ordagrant: kom efter mig). Jesus menar här: följ mitt exempel, lev med mig, lär av mig och handlar som jag gör. Bli mina lärjungar. Det finns en bättre väg, en enastående väg, en väg som leder till livet. En smal

väg, men en fantastisk väg. Kom, jag skall *göra er* till människofiskare. *Den som är i Kristus är en ny skapelse, se det gamla är förbi och det nya har kommit* (2 Kor 5:17) Efterföljelsen är helt enkelt en fortsättning på omvändelsen. Eftersom vi har ändrat vårt sinnelag kommer vi också att hädanefter att handla annorlunda. Sann omvändelse är inte beroende av gärningar, för frälsningen är av nåd genom tro, men sann omvändelse kommer alltid att visa sig i omvändelsens gärningar, efterföljelsen, som är den äkthetsstämpel som Guds Ande sätter på den omvända människan.

4. **Tre exempel på omvändelse**.

4.1. Den förlorade Sonen (Luk 15:11-24)

4.1.1. Så länge han inte omvänt sig gick det utför

4.1.2. Han kom till besinning, ordagrant: kom till sig själv, liksom någon som vaknar upp från en overklig feberdröm (15:17)

4.1.3. Han stod upp och återvände hem — har sker omvändelsen rent fysiskt: *jag går hem igen!* (15:20)

4.1.4. Han bekände sin synd, både mot himlen och mot fadern (15:21)

4.1.5. Han stannade, efter vad vi vet, i fadershuset (15:24)

4.2. Tullmannen Sackeus (Luk 19:1-10)

4.2.1. Han bemödade sig om att få se Jesus (19:3-4)

4.2.2. Han lyssnade till Jesus och gjorde som Jesus sa (19:5)

4.2.3. Han tog emot Jesus med glädje (19:6)

4.2.4. Han kallade Jesus för Herre! (19:8)

4.2.5. Han ändrade sitt sätt att leva och var mån om att ordna upp sina gamla försyndelser i den mån det var möjligt (19:8).

4.3. Exempel: *Ett fall av mobbning i högstadiet*. Detta var kanske ingen religiös omvändelse, men är en perfekt bild på vad omvändelse i Bibeln handlar om: *att från ett omedvetet tillstånd väckas över sin synd, ompröva alltsammans, vända sig från sina onda handlingar och söka förlåtelse och försoning först och främst med Gud Fadern, men också med människor.*

5. **Fler bibelord om tro, omvändelse och efterföljelse**.

5.1. Omvändelse och tro: Apg 2:38, 3:19, 17:30-31, 20:20-21

5.2. Efterföljelse: Joh 21:19, Rom 8:29, 12:2

Apostlagärningarna-texten. Vi tittar nu på texten från Apostlagärningarna och ser vad vi kan lära oss av den, samt knyter ihop den med Markustexten.

6. **Frågan om Gudsriket**.

   6.1. Lärjungarna hade hört Jesus tala om Guds rike ända sedan han kallade dem på stranden till Genesarets sjö. Nu när försoningsverket var avslutat och han uppstånden undrade de inte om det var dags för honom, som judarnas konung och Guds Messias, att återupprätta riket åt Israel. Han hade ju faktiskt påstått redan på stranden att Guds rike hade kommit! Var det inte dags att det syntes rejält?

   6.2. Svaret Jesus ger är både klart och kryptiskt: *Det är inte er sak att veta vilka tider eller stunder som Fadern i sin makt har fastställt*. Klart är att 1) riket kommer att upprättas, men 2) den exakta tidpunkten är det endast Gud som vet, och 3) medan ni väntar skall ni få ett annat uppdrag.

   6.3. Upprättandet av riket ligger fortfarande i framtiden, och apostlarna funderade mycket på det och skrev om det. Den som tydligast pekar ut upprättandet av riket är Johannes på Patmos i Upp 20:1-6. När Jesus kommer tillbaka, innan den yttersta domen, skall Gud återupprätta riket åt Israel och Jesus kommer att styra världen under 1000 år från Jerusalem (Jes 2:1-4). Då kommer världen att få se hur underbar den kunde ha varit om den endast velat böja sig under Guds Son[3].

7. **Uppdraget att vittna om Jesus**. I väntan på att Jesus skall komma tillbaka, hämta församlingen och upprätta tusenårsriket har församlingen fått uppdraget att vittna om honom: *bli mina vittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns*. Det var exakt det Jesus talade om när han kallade sina lärjungar: *jag skall göra er till människofiskare.* Efterföljelsen handlar om att förvandlas till Jesu avbild, men också att göra Jesu gärningar: *fiska människor*.

8. **Hur uppdraget skall bli verklighet**. Jesus har gett församlingen ett omöjligt uppdrag, och därför har han också lovat att ge oss den kraft som behövs. Den skall vi få när den Helige Ande kommer över oss: *när den helige Ande kommer över er, skall ni få kraft och bli mina vittnen.* Så gör Jesus oss till människofiskare. Den gamla sången påminner oss: *Icke genom någon människans*

---

[3] Tyvärr framgår av fortsättningen av Upp 20 att människorna till slut kommer att göra uppror mot det gudomliga styret. Då kommer eld ner från himlen och sätter stopp för upproret, och sedan kommer den yttersta domen, en ny himmel och en ny jord och evigheten.

styrka eller kraft skall det ske, utan genom min Ande säger HERREN. En avgörande skillnad mellan gamla och nya förbundet är tillgången till Anden: *Och jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan Hjälpare, som alltid skall vara hos er, sanningens Ande, som världen inte kan ta emot. Ty världen ser honom inte och känner honom inte. Ni känner honom, eftersom han förblir hos er och skall vara i er. Jag skall inte lämna er faderlösa, jag skall komma till er. Ännu en kort tid, och världen ser mig inte längre, men ni skall se mig, ty jag lever, och ni kommer att leva. Den dagen skall ni förstå att jag är i min Fader, och att ni är i mig och jag i er*. (Joh 14:16-20)

9. **När uppdraget är avslutat**. Gud har bestämt en viss tid för hedningarnas tidsålder (Luk 21:24) och under den tiden skall evangelium nå alla etniska grupper på jorden till ett vittnesbörd för alla folk: *omvändelse, tro på evangelium, efterföljelse i Andens kraft*. Och sedan skall slutet komma (Matt 24:14). *Då skall man se Människosonen komma i ett moln med stor makt och härlighet*. Precis som änglarna sa: *Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen, han skall komma igen på samma sätt som ni har sett honom fara upp till himlen*. Först då är uppdraget avslutat. Då är lidandet för evangelium slut, då börjar regerandet tillsammans med Jesus: *Härdar vi ut, skall vi också regera med honom* (2 Tim 2:12). Och: *All nåds Gud, som har kallat er till sin eviga härlighet i Kristus, han skall upprätta, stödja, styrka och befästa er, sedan ni en kort tid har lidit.* (1 Petr 5:10)
10. **När Jesus kommer igen**. Vi såg inledningsvis att hela Jesu frälsargärning började när han *kom* till Galileen och började predika evangelium. När evangelium har predikats för alla folk skall Jesus *komma igen*. Här ser du hur Guds frälsningsplan är inneslutet mellan två ankomster: *så blev Kristus offrad en gång för att bära mångas synder, och han skall en andra gång träda fram, inte för att bära synd utan för att frälsa dem som väntar på honom.* (Hebr 9:28)

Avslutning

Detta var det första och sista som Jesus sa, det som bildar en slags ram till allt han stod för och står för. Jesus kom till världen och sade: *Omvänd er, tro evangelium, följ mig, jag skall göra er till människofiskare, för när den helige Ande kommer över er skall ni få kraft att bli mina vittnen*. Sen ska Jesus komma igen. Amen!